

SIAURALAPIŲ LUBINŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINIŲ AUGALŲ VEISLIŲ SAŖAŠĄ, APRAŠAI

TURINYS

	psl.
Boregine.....	1
Boruta.....	1
Probor.....	2
Sonate.....	2
VB Antaniai.....	3
VB Derliai.....	3
VB Ugniai.....	4
VB Vilniai.....	4

Boregine. Siauralapių lubinų veislė sukurta Vokietijoje, Saatzucht Steinach GmbH sėklininkystės firmoje. Šios lubinų veislės ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2006–2007 m. Vilniaus AVT stotyje. Veislės tyrimo metais gautas palyginti neblogas – 1,59 t ha⁻¹ vidutinis sėklų derlius, o žaliosios masės sausų medžiagų – 6,90 t ha⁻¹. Didžiausi derliai gauti 2007 m.: sėklų – 1,80 t ha⁻¹, o žaliosios masės sausų medžiagų – 8,92 t ha⁻¹.

Sėklos vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 136,10 g. Sėklose nustatytas vidutinis 36,1 proc. baltymų kiekis, o žalios masės sausoje medžiagoje – 16,1 proc. Atlikus jų sėklų laboratorines analizes, absoliučiai sausoje medžiagoje buvo nustatyta 0,077 – 0,089 proc. alkaloidų. ‘Boregine’ veislės siauralapiai lubinai pagal sukaupiamą alkaloidų kiekį priskiriami mažo alkaloidingumo lubinams ir yra tinkami naudoti pašarui.

Augalai turi trumpą (63 cm), storą ir tvirtą stiebą, todėl yra labai atsparūs išgulimui. Jų atsparumas išgulimui įvertintas net 9 balais. Veislės tyrimo metais išaugintuose lubinuose lapai sudarė 70–75 proc. bendro jų žalios masės derliaus.

‘Boregine’ veislės lubinai yra ankstyvi. Jų augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė iki nuėmimo žaliai masei – 54 , o sėklai – 88 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki pjūties žaliai masei ir iki jų sėklų pilnos brandos.). Veislės tyrimo metais lubinams būdingomis ligomis pažeistų augalų nenustatyta.

[Į viršų ↑](#)

Boruta. Siauralapių pašarinių lubinų veislė sukurta Vokietijoje, Saatzucht Steinach GmbH sėklininkystės firmoje. Šios veislės ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2004–2005 m. Vilniaus AVT stotyje. Veislės tyrimo metais gautas palyginti geras – 2,99 t ha⁻¹ vidutinis sėklų derlius, o žaliosios masės sausų medžiagų – 9,73 t ha⁻¹. Didžiausi derliai gauti 2004 m.: sėklų – 3,37 t ha⁻¹, o

žaliosios masės sausų medžiagų – 10,90 t ha⁻¹.

Sėklos vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris 137,38 g. Sėklose nustatytas vidutinis baltymų kiekis 32,4 proc., o žalios masės sausoje medžiagoje – 20,2 proc. Atlikus laboratorines analizes, sėklų (2005 m. derliaus) absoliučiai sausoje medžiagoje buvo nustatyta 0,111 proc. alkaloidų. Atsižvelgiant į tai, 'Boruta' veislės siauralapiai lubinai pagal sukaupiamą alkaloidų kiekį priskiriami vidutinio alkaloidingumo lubinams.

Augalų vidutinis aukštis 82 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas 8 balais. Veislė taip pat pasižymi atsparumu sėklų išbyrėjimui iš ankščių (8,5 balo) ir dideliu augalų lapuotumu. Bandymuose išaugintame žalios masės derliuje lapai vidutiniškai sudarė 54,9 proc.

'Boruta' veislės lubinai yra ankstyvi. Jų augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė iki pjūties žaliai masei – 65, o sėklai – 97 dienos. Veislės tyrimo metais ligų pažeistų augalų nenustatyta.

Į viršų ↑

Probor. Siauralapių lubinų veislė sukurta Vokietijoje, Saatzucht Steinach GmbH sėklininkystės firmoje. Šios veislės ūkinio vertingumo ir tinkamumo Lietuvos agroklimate sąlygoms tyrimai atlikti 2006–2007 m. Vilniaus AVT stotyje. Įrengtuose bandymuose veislės tyrimo metais gautas vidutinis 1,62 t ha⁻¹ sėklų ir 6,16 t ha⁻¹ žalios masės sausų medžiagų derlius. Didžiausias sėklų derlius – 1,71 t ha⁻¹ ir žaliosios masės sausų medžiagų – 7,76 t ha⁻¹ buvo gautas 2007 m.

Sėklos palyginti smulkios, 1000 jų vidutinis svoris – 118,55 g. Sėklose nustatytas baltymų kiekis sudarė 34,4–38,1 proc., o žalios masės sausoje medžiagoje – 15,1–16,6 proc. Šių lubinų sėklų absoliučiai sausoje medžiagoje nustatyta 0,006–0,336 proc. alkaloidų.

Augalai pasižymi labai dideliu lapuotumu. Bandymuose išaugintuose lubinuose lapai vidutiniškai sudarė 76,0 proc. bendro augalų žaliosios masės derliaus. 'Probor' veislės lubinų vidutinis aukštis – 61 cm. Jų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7 balais, o sėklų išbyrėjimui iš ankščių – 9 balais. Veislė ankstyva. Šių lubinų vegetacijos periodo vidutinė trukmė: iki pjūties žaliai masei – 54, o sėklai – 88 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki nuėmimo žaliai masei ir iki jų sėklų pilnos brandos).

'Probor' veislės lubinų augalai palyginti atsparūs ligoms (lubinų antraknozei ir kitoms). Veislės tyrimo metais nustatytas tik nedidelis antraknozės pažeistų šios veislės augalų kiekis (5 proc.).

Į viršų ↑

Sonate. Siauralapių, bealkaloidinių lubinų veislė sukurta Vokietijoje, Saatzucht Steinach GmbH & Co. KG sėklininkystės įmonėje.

Šios siauralapių lubinų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Vilniaus AVT skyriuje žaliosios masės ir sėklų derliui. Tyrimo metais gautas vidutinis 56,0 t ha⁻¹ žaliosios masės,

9,00 t ha⁻¹ sausųjų medžiagų ir 2,97 t ha⁻¹ sėklų derlius. Sėklos vidutinio stambumo, 1000 jų masė – 141 g.

‘Sonate’ veislės sėjamųjų lubinų žiedai violetinės spalvos, vidutinis augalų aukštis – 60 cm, atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7 balais. Veislė labai atspari išbyrėjimui iš ankščių, kuris per visą tyrimo laikotarpį įvertintas 9 balais. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė žaliosios masės derliui – 59, o sėklų derliui – 94 dienos. Nustatytas vidutinis baltymų kiekis žaliojoje masėje buvo 19 proc., sėklose – 36 proc. Ląstelienos žaliojoje masėje nustatyta 34 proc.

[Į viršų ↑](#)

VB Antaniai. Siauralapių pašarinių lubinų veislė sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Vokės filiale. Veislę sukūrė selekcininkai Z. Maknickienė ir A. Ražukas.

Veislės ūkinio vertingumo ir kitų savybių nustatymo tyrimai atlikti 2008-2009 m. Vilniaus AVT stotyje. Tyrimo metais bandymuose gautas vidutinis 1,96 t ha⁻¹ sėklų ir 10,91 t ha⁻¹ žalios masės sausųjų medžiagų derlius. Didžiausias sėklų derlius - 1,96 t ha⁻¹ ir žalios masės sausųjų medžiagų - 15,00 t ha⁻¹ gautas 2009 m. Sėklos vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 154,21 g. Sėklose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 38,8 proc., o žalios masės sausojoje medžiagoje – 18,5 proc. Šių lubinų sėklų (2008 m. derliaus) absoliučiai sausoje medžiagoje nustatyta 0,065 proc. alkaloidų. ‘VB Antaniai’ priskiriami mažo alkaloidingumo lubinų veislių grupei. Šios veislės lubinai gali būti auginami pašarui ir žaliajai trąšai. Jų augalų vidutinis aukštis – 82 cm. ‘VB Antaniai’ veislės lubinai labai atsparūs išgulimui ir sėklų išbyrėjimui iš ankščių, kas atitinkamai įvertinta 8,5 ir 9 balais. Augalai gausiai lapuoti. Bandymuose išaugintuose lubinuose lapai vidutiniškai sudarė net 73 proc. bendro žalios masės derliaus. Veislė ankstyva, žaliai masei derlius nuimamas vidutiniškai praėjus 64, o sėklai – 114 dienų, skaičiuojant nuo sėklų sudygimo.

‘VB Antaniai’ veislės lubinų augalai palyginti atsparūs ligoms. Veislės tyrimo metais nustatyta, kad antraknozė pažeidė iki 15 proc. Šios veislės lubinų.

[Į viršų ↑](#)

VB Derliai. Siauralapių sideralinių lubinų veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės instituto Vokės filiale individualios atrankos metodu iš Rusijos N.Vavilovo augalininkystės instituto gauto kolekcinio pavyzdžio 3364 'Deter-3'. Veislės autorė dr. Z.Maknickienė.

Veislė tirta 1999 - 2001 m. Bandymuose pasižymėjo geru derliumi. Vidutinis žalios masės derlius gautas 63 t ha⁻¹, t. y. 1,2 t ha⁻¹ didesnis už standartinės veislės 'Snaigiai'. Gautas vidutinis sėklų derlius buvo 2,3 t ha⁻¹ arba net 1,6 t ha⁻¹ daugiau už standartinės veislės. Bandymuose gautas didžiausias žalios masės derlius - 78 t ha⁻¹, o sėklų - 2,8 t ha⁻¹.

Šios lubinų veislės žiedynas - kekė susideda iš 16 - 19 baltos spalvos žiedų. Sėklos taip pat

baltos spalvos, 1000 jų vidutinė masė - 118,7 g. Veislės 'Derliai', auginamos sėklai, vegetacijos periodas, priklausomai nuo meteorologinių sąlygų, svyruoja nuo 82 iki 138 dienų. Veislė pasižymi sparčiu augimu visuose augimo tarpsniuose. Ji atspari ligoms, mažai pažeidžiama antraknozės ir fuzariozės. Atsparumas išgulimui įvertintas 7 balais.

'Derliai' veislės lubinai yra sideralinio tipo, pasižymintys aukštu alkaloidų kiekiu ir geriausiai tinka žaliajai trąšai, ypač ekologiniuose žemdirbystės ūkiuose.

Į viršų ↑

VB Ugniai. Siauralapių sideralinių lubinų veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės instituto Vokės filiale. 'VB Ugniai' veislę sukūrė: dr. Z. Maknickienė ir dr. A. Ražukas.

Šios lubinų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2005–2006 m. Vilniaus AVT stotyje. Įrengtuose bandymuose veislės tyrimo metais gautas vidutinis 30,45 t ha⁻¹ žalios masės derlius ir 1,99 t ha⁻¹ sėklų derlius. Didžiausi derliai gauti 2005 m.: žalios masės – 38,90 t ha⁻¹, o sėklų – 2,69 t ha⁻¹.

'VB Ugniai' veislės sideralinių lubinų sėklos yra vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris 125,34 g. Sėklos palyginti labai gerai laikosi ankštyse. Jų atsparumas išbyrėjimui iš ankščių įvertintas net 9 balais. Augalų vidutinis aukštis 70 cm. Veislės tyrimo metais (2005–2006 m.) augalai neišgulė. Lapai sudarė 67,8 proc. bendro augalų žalios masės derliaus. Veislė ankstyva. Žaliai trąšai derlius gali būti užiriamas praėjus vidutiniškai 55 dienoms po pilno sėklų sudygimo, o nuimamas sėklai – praėjus 80 dienų.

Sideralinių lubinų 'VB Ugniai' grūduose yra palyginti didelis alkaloidų kiekis, todėl jie netinkami pašarui.

Į viršų ↑

VB Vilniai. Siauralapių pašarinių lubinų veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės instituto Vokės filiale. Veislės selekcininkai: dr. Z. Maknickienė, dr. A. Subačius, prof. akad. J. Lazauskas, dr. A. Ražukas.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2004–2005 m. Vilniaus AVT stotyje. Tyrimo metais bandymuose gautas vidutinis 2,43 t ha⁻¹ sėklų ir 10,47 t ha⁻¹ žalios masės sausų medžiagų derlius. Didžiausias sėklų derlius – 2,67 t ha⁻¹ ir žaliosios masės sausų medžiagų – 13,48 t ha⁻¹ derlius gautas 2004 m.

Sėklos vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris 150,62 g. Sėklose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 31,6 proc., o žalios masės sausoje medžiagoje – 20,0 proc. Šių lubinų sėklų (2005 m. derliaus) sausoje medžiagoje nustatyta 0,035 proc. alkaloidų. 'VB Vilniai' priskiriami mažai alkaloidų turinčių lubinų veislių grupei.

Šios veislės lubinai gali būti auginami pašarui ir žaliajai trąšai. Jų augalų vidutinis aukštis 79 cm. 'VB Vilniai' veislės lubinai atsparūs išgulimui ir sėklų išbyrėjimui iš ankščių, kas vidutiniškai įvertinta po 8 balus. Augalai gausiai lapuoti. Bandymuose išaugintuose lubinuose lapai vidutiniškai sudarė 57,5 proc. bendro žaliosios masės derliaus. Veislė ankstyva. Žaliai masei derlius nuimamas vidutiniškai praėjus 64, o sėklai – 101 dienai (skaičiuojant nuo pilno sėklų sudygimo).

Veislė palyginti atspari lubinų ligoms, jų tarpe ir lubinų antraknozei.

[Į viršų ↑](#)